

Pleidooi voor de volger

Uitgesproken door Piet Sprengers, hoofd afdeling Duurzaamheidsbeleid & Onderzoek ASN Bank en voorzitter PCAF (Platform Carbon Accounting Financials). Dit pleidooi is uitgesproken op 23 september 2017 ten overstaan van de Klimaatjury op Springtij.

Geachte Klimaatjury

Toedracht en uitgangspunten

Zoals u zelf al eerder heeft aangegeven, staan de urgentie van het klimaatprobleem en de noodzaak daarin snel en omvangrijk te handelen, niet ter discussie. Evenmin staan bij u de morele afwegingen daarbij ter discussie. Ik zal daar dan ook niet over uitweiden.

Wat ook niet ter discussie staat, is dat allerlei economische sectoren, politiek, kenniscentra, burgers, noem maar op, alle op hun manier kunnen bijdragen aan een snelle transitie naar een *low-carbon economy*. Ten slotte bent u als jury bekend met het Klimaatakkoord van Parijs. En met de wetenschap dat dit akkoord wellicht niet ver genoeg gaat in zijn doelstelling, en zeker niet ver genoeg in zijn uitvoering. Ook daar wil ik nu niet verder over uitweiden. Dat zou niet passend zijn, want daarover bent u beter geïnformeerd bent dan ik.

Het probleem

De bovenstaande uitgangspunten maken duidelijk dat ook de financiële sector een verantwoordelijkheid heeft. Minder duidelijk is hoe die sector kan bijdragen aan de uitvoering van Klimaatakkoord van Parijs. Daarvoor zijn nodig: een koploper, een eerste volger en een tweede volger. Want de volgers zijn de *game changers*.

De koploper

Als financiële instelling heeft ASN Bank al vele jaren een koploperspositie met haar klimaatbeleid. Dit beleid bestaat uit een eenvoudige strategie met twee aspecten. We vermijden investeringen die afhankelijk zijn van fossiele grondstoffen. En we doen investeringen die niet of nauwelijks afhankelijk zijn van fossiele grondstoffen. Maar doen we wel genoeg? Die vraag stelden we ons in 2012. Wanneer dragen we genoeg bij aan de realisatie van het klimaatakkoord, gezien onze investeringen en de bijdrage die van ons als bank verwacht mag worden? Hoe groot is de *carbon footprint* van al onze financieringen en beleggingen? En hoe groot mag die zijn om binnen de noodzakelijke klimaatdoelen te vallen?

Nog voordat het klimaatakkoord van Parijs werd afgesloten, hebben wij die vragen als volgt beantwoord: 1) de carbon footprint van onze balans moet in 2030 netto nul zijn; 2) we hebben geen idee waar we nu staan; daarom gaan we zelf een methodiek ontwikkelen om dat te meten.

Dat leidde ertoe dat we over 2013 voor het eerst de carbon footprint van onze balans hebben gemeten. We stelden vast dat die voor 35 procent klimaatneutraal was, terwijl we streven naar 100 procent. Hoe reageerde de financiële sector hierop? Die vond dat ASN Bank een wereldvreemde idealist was.

De eerste volger

Dat zou waarschijnlijk nog steeds zo zijn, als er niet een eerste volger was opgestaan. Onze inspanningen hebben namelijk weinig effect als anderen niet volgen. Dan dragen ze wel bij aan de wens van onze klanten, maar de impact op het klimaat is klein. De elegantie van onze doelstelling en onze methodiek kunnen namelijk een krachtige hefboom zijn voor de financiële sector. Stel dat alle financiële instellingen onze doelstelling overnemen en hun carbon footprint meten zoals afgesproken. Dan leven we in 2030 in een klimaatneutrale samenleving!

Daarom hebben we ons vanaf het begin ingespannen om volgers te vinden. De eerste volger speelt daarbij een cruciale rol. Die zochten we in onze directe omgeving: bij de Volksbank, de groep waartoe ASN Bank behoort. De Volksbank was natuurlijk bekend met het duurzaamheidsbeleid van ASN Bank. Zij zag hoe logisch dit beleid is en dat het succes kan hebben. Na wat aarzeling besloot de Volksbank dat ons klimaatbeleid helemaal aansluit bij haar manifest en statuten. Zij heeft de doelstelling van ASN Bank om in 2030 klimaatneutraal te zijn, volledig overgenomen. Samengevat: een game changer meldde zich op het toneel. De eerste volger was een feit en trok de belangstelling van anderen.

De tweede volger

Een eerste volger van formaat gaat het spel echter nog niet veranderen. Net zoals bij bedrijven als Tesla en Vestas, komt de grote transformatie pas echt op gang als er zoveel volgers zijn dat een *tipping point* ontstaat. Dan gaat het heel snel: in plaats van wereldvreemde idealist als je meedoet, ben je dan een achterblijver als je niet meedoet. De autosector bevindt zich op dat kantelpunt: zonder serieuze plannen voor elektrisch vervoer zijn automerken van het ene op het andere moment achterblijvers. De financiële sector moet daar nog komen. ASN Bank blijft moeite doen om meer volgers te mobiliseren om dit *tipping point* te bereiken. Daarom handelen we in alle openbaarheid en maken onze activiteiten zichtbaar. We kunnen makkelijk gevolgd worden. Onze kennis over methodieken en processen stellen we onvoorwaardelijk en gratis ter beschikking. Daarbij behandelen we iedereen die belangstelling toont, als gelijkwaardig. Onze methodiek beschouwen we niet als heilig, maar we stellen haar ter discussie. Daarom hebben we een platform opgericht (PCAF) waarop we kennis op een gelijkwaardige manier delen. Er zijn inmiddels voldoende geïnteresseerden die zouden kunnen opstaan als de tweede, derde of zelfs vierde volger.

Vordering

Mijn vordering aan u is dat u – om een versnelde transitie te bereiken – niet alleen een tweede volger aanwijst, maar ook een derde en vierde. Want zij maken van de koploper en de eerste volger een groep, zodat de gehele financiële sector het *tipping point* bereikt als kracht op weg naar een klimaat neutrale samenleving.

Bewijsstukken:

Bewijsstuk nummer 1. <https://www.youtube.com/watch?v=fW8amMCVAJQ>

Bewijsstuk nummer 2. www.asnbank.nl/klimaatneutraal

Bewijsstuk nummer 3. <https://www.dev Volksbank.nl/verantwoord-ondernemen/onze-projecten/klimaatneutraal-in-2030.html>

Bewijsstuk nummer 4. <http://carbonaccountingfinancials.com/>

Bewijsstuk nummer 5. Uit Statuten de Volksbank: “Bij alle genoemde activiteiten heeft de vennootschap mede ten doel de duurzaamheid van de samenleving te bevorderen.”